

-Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Zavod za školstvo Republike Hrvatske
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**DRŽAVNO NATJECANJE IZ POZNAVANJA
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

OPĆE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

36		%
-----------	--	----------

II. Gramatika:

18		%
-----------	--	----------

III. Civilizacija:

6		%
----------	--	----------

Ukupni broj bodova:

60		%
-----------	--	----------

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____

2. _____

Prva sušačka hrvatska gimnazija u Rijeci

Nadnevak natjecanja: 28. travnja 2006.

PREVEDI ZADANI TEKST:

VITRUVII DE ARCHITECTURA

U svojim razmatranjima o graditeljstvu Vitruvije izlaže sve stvari važne za promišljenu i kvalitetnu gradnju. Stoga na početku osme knjige navodi i mišljenja filozofa o počelima svijeta.

A septem sapientibus Thales Milesius principium omnium rerum aquam censuit, Heraclitus ignem, magi et sacerdotes aquam et ignem. Euripides, quem Athenienses philosophum scaenicum appellaverunt, aera et terram putabat. Auditoribus suis dicebat eamque a caelestium imbrium vigoribus inseminatam gentes et omnia animalia in mundo procreavisse. Quae ex ea erant prognata, cum dissolverentur temporum fugā, coacta sunt in eandem redire. Quaeque ab aere nascebantur, item in caeli regiones revertuntur.

Pythagoras vero, Empedocles, Epicharmos aliique philosophi haec quattuor principia esse proposuerunt: aerem, ignem, terram, aquam. Eorumque inter se congruentiā atque naturali figuracione e generibus diversis omnia facta sunt. Animadverterunt enim non solum ea, quae nascuntur, ex his esse procreata, sed etiam res omnes non ali sine eorum potestate neque crescere nec vivere posse. Namque corpora sine spiritus redundantiā non possunt habere vitam

KOMENTAR:

Sva potcrtna imena su nominativi singulara grčke deklinacije: Tales Milećanin, Euripid, Pitagora, Empedoklo, Epiharmo

aera – grčki akuzativ = aerem

aera et terram, sc. principium esse

eamque sc. terram

fugā – abl. uzroka = zbog prolaska

poveži: eorum... congruentia

PRIJEVOD:

36	
----	--

GRAMATIKA:

1. Sljedeće izraze pronađi u tekstu i odredi im **službu u rečenici**:

sacerdotes _____

quaeque _____

congruentiā _____

3	
---	--

2. Sljedećim sintagmama iz teksta promijeni broj:

caelestium imbrum _____

haec principia _____

2	
---	--

3. Oblike infinitiva uvrsti u tablicu i dopiši im ostale:

procreavisse, redire, ali

PREZENT AKTIVNI	PREZENT PASIVNI	PERFEKT AKTIVNI

3	
---	--

4. Konstrukciju akuzativa s infinitivom prebaci u nominativ s infinitivom:

Censuit aquam principium omnium rerum esse

Dicitur _____

Dicebat animalia ab ea procreata esse

Videbantur _____

2	
---	--

5. Riječima iz teksta pridruži brojeve u točnom padežu i rodu:

(duo, duae, duo) _____ rerum

(tres, tria) _____ auditoribus

(unus, una unum) _____ caeli

3	
---	--

6. Sljedećim glagolskim oblicima promijeni način pazeći da ostanu u istom licu, vremenu i stanju:

censuit _____
dissolverentur _____
possunt _____

3	
---	--

7. Koja konstrukcija točno zamjenjuje označeni dio rečenice:

Postquam res dissolvunt in statum antiquum redeunt

A) res dissolvere B) rebus dissolutis C) res dissolventibus

Philosophi animadverterunt. **Omnia** ex elementibus differentibus **nascuntur**.

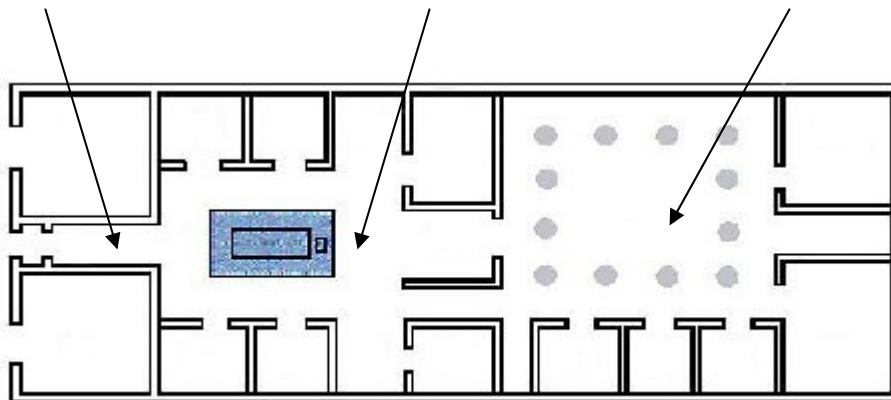
A) omnia nasci B) omnibus natis C) omnium natorum

2	
---	--

CIVILIZACIJA:

1. Označenim dijelovima kuće upiši nazive:

a _____ b _____ c _____

3	
---	--

2. Poznatim rimskim osobama pridruži pojmove:

1. Gaj Grakho	a) kalendar
2. Scipion	b) zemljišne reforme
3. Cezar	c) punski ratovi

3	
---	--

PRIJEVOD:

Od sedam mudraca	(1)
Tales Milećanin je mislio	(1)
da je voda počelo svih stvari,	(1)
Heraklit da je vatra,	(1)
a čarobnjaci i svećenici	(1)
da su voda i vatra.	(1)
Euripid, kojega su Atenjani nazivali scenskim filozofom	(1)
je mislio	(1)
da su zrak i zemlja.	(1)
Svojim je slušateljima govorio	(1)
da je ona, oplođena	(1)
snagama nebeskih kiša,	(1)
stvorila narode	(1)
i sve životinje na svijetu.	(1)
Kad se raspadne ono	(1)
što je od nje rođeno	(1)
zbog prolaska vremena	(1)
prisiljeno je (natjerano je vratiti se u istu (nju tj. zemlju).	(1)
Štogaod se rođalo iz zraka	(1)
ponovno se vraća nebeske krajeve	(1)
Pitagora pak, Empedoklo, Epiharmo i ostali filozofi	(1)
izložili su	(1)
da su četiri počela ova:	(1)
zrak, vatra, zemlja i voda.	(1)
Sve je nastalo	(1)
njihovim međusobnim podudaranjem	(1)
i prirodnim oblikovanjem	(1)
iz različitih vrsta.	(1)
Smatrali su naime	(1)
da je iz njih stvoreno	(1)
ne samo ono što se rađa,	(1)
već da se sve stvari	(1)
bez njihove moći	(1)
ne mogu niti hraniti niti rasti niti živjeti	(1)
Naime tijela ne mogu imati život	(1)
Bez obilja duha.	(1)

UKUPNO: 36

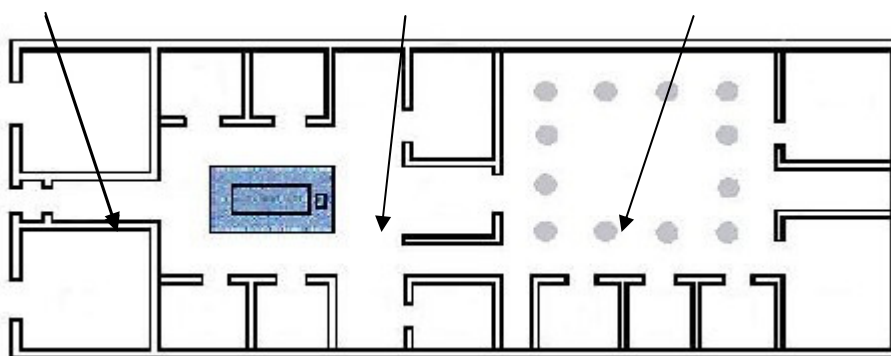
GRAMATIKA

- 1.
sacerdotes	subjekt	(1)
quaeque	subjekt	(1)
congruentia	priložna oznaka	(1)
- 2.
caelestium imbrium	caelestis imbris	(1)
haec principia	hoc principium	(1)
- 3.
procreare	procreari	procreavisse	(1)
redire	rediri	rediisse	(1)
alere	ali	aluisse	(1)
- 4.
- dicitur aqua principium omnium rerum esse
videbantur animalia ab ea procreata esse
- (1)
(1)
- 5.
- duarum rerum
tribus auditoribus
unius caeli
- (1)
(1)
(1)
- 6.
- censuerit
dissolvebantur
possint
- (1)
(1)
(1)
- 7.
- b) rebus dissolutis
a) omnia nasci
- (1)
(1)

UKUPNO: 18

CIVILIZACIJA:

- 1.
- a__vestibul__ b_atrij c_peristil_ (3)

2. Poznatim rimskim osobama pridruži pojmove

1. Gaj Grakho	a) zemljišne reforme	(1)
2. Scipion	b) punski ratovi	(1)
3. Cezar	c) kalendar	(1)

UKUPNO: 6

TABLICA BODOVA

bodovi	%	bodovi	%
1	1,67	31	51,67
2	3,33	32	53,33
3	5,00	33	55,00
4	6,67	34	56,67
5	8,33	35	58,33
6	10,00	36	60,00
7	11,67	37	61,67
8	13,33	38	63,33
9	15,00	39	65,00
10	16,67	40	66,67
11	18,33	41	68,33
12	20,00	42	70,00
13	21,67	43	71,67
14	23,33	44	73,33
15	25,00	45	75,00
16	26,67	46	76,67
17	28,33	47	78,33
18	30,00	48	80,00
19	31,67	49	81,67
20	33,33	50	83,33
21	35,00	51	85,00
22	36,67	52	86,67
23	38,33	53	88,33
24	40,00	54	90,00
25	41,67	55	91,67
26	43,33	56	93,33
27	45,00	57	95,00
28	46,67	58	96,67
29	48,33	59	98,33
30	50,00	60	100,00